

Збільшити щомісячну грошову виплату опікунам до величини прожиткового мінімуму; дозволити отримувати опікунові інші соціальні виплати, наприклад, посібник з безробіття; встановити певну кількість годин в день для опікуна, щоб він міг знайти собі роботу і офіційно працевлаштуватися, а опіку зарахувати як роботу за сумісництвом; забезпечити опікуна різними пільгами по соціальному забезпеченню (безкоштовний проїзд, забезпечення безкоштовними ліками, і т.д.); відкриття державних організацій, у яких працюють фахівці з високим рівнем кваліфікації; допомога у забезпеченні матеріально – технічній базі цих організацій зі сторони держави; давати можливість людям, які перебувають у дуже скрутному економічному стані, отримувати місце роботи. І у результаті чого, покращувати своє становище та мати змогу забезпечити усім необхідним своїх дітей (як приклад).

Отже, розглянувши актуальні проблеми діяльності органів опіки та піклування, можна дійти висновку, що все це можна подолати. Але необхідна допомога зі сторони держави, яка в змозі покращити стан органів місцевого самоврядування. Оснащення всім необхідним для них. Адже гарна освітня база є гарантом відповідального ставлення і з дотриманням правової здатності, вирішувати всі питання, які будуть зустрічатись на практиці у кваліфікованих фахівцях цієї справи. Є надія, що українське законодавство буде з більшою уважністю ставитися до родин, в яких може зіпсуватись подальше життя дитини, та вчасно реагувати на прохання громадян, що є опікунами чи піклувальниками.

Література:

1. Основи соціальної роботи: Підручник/отв.ред.П.Д. Павленок. – 2-е изд., испр. і доп. – М. : ИНФРА – М, 2001. – 394 с.
2. Пергамент А.И. Опекa и попечительство. – М. : Юрид. лит., 1966. – 161 с.

*Маркович Тетяна Іванівна,
студентка 2-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., професор Калітенко О.М.*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ВИЇЗД ДИТИНИ ЗА МЕЖІ УКРАЇНИ

Дитина, враховуючи її вік, фізичний і психологічний розвиток, є найменш захищеним суб'єктом сімейних правовідносин. Як свідчить практика, досить важливим на сьогоднішній день є питання захисту прав та інтересів дитини, яка не має можливості виїхати за кордон без згоди батьків, бо одного з них. Нена-

дання згоди одним із батьків є однією з найбільш поширених проблем, що виникають у боротьбі між жінкою та чоловіком. Прикро, що часто розмінною монетою в таких «батьківських сутичках» стають саме інтереси дитини.

Ситуація, коли один з батьків відмовляється надати дозвіл на виїзд за кордон, як правило, може бути вирішена в суді. У такому разі позивач повинен надати суду свідоцтво про реєстрацію/розірвання шлюбу, про народження дитини, підстави виїзду дитини за кордон, довідку про доходи, підтвердження, що позивач звертався до відповідача з проханням надати згоду добровільно.

Суд, самостійно чи за заявою сторони, підключає до розгляду справи орган опіки та піклування. Однак не вирішеним на практиці є той факт, який орган має залучатись (за місцем проживання дитини, відповідача чи за місцем розташування суду). Обов'язковим у таких справах є висновок органу опіки та піклування про доречність поїздки та відповідність її інтересам дитини.

Однак на практиці часто виникають ситуації, коли суд взагалі не вимагає висновку органу опіки та піклування. Важливо те, що це є грубим порушенням матеріальних норм права, адже суду необхідно з'ясувати та переконатися, що виїзд дитини за кордон відповідає її інтересам. Невиконання цієї вимоги є підставою для скасування рішення у випадку перегляду в апеляційному порядку.

Так, Коломийський міськрайонний суд Івано – Франківської області 07.02.2012 р. виніс рішення у справі № 2 – о – 223/11 за позовом Особи 1 до Особи 2, про надання дозволу на виїзд дитини в Італію без згоди батька [2, с. 1].

Позивачка посилалася на те, що з відповідачем перебувала в законному шлюбі, від якого у них народилася донька. Вже кілька років позивачка проживає і працює за кордоном і хоче тимчасово забрати доньку з собою, однак відповідач не дає згоду на виїзд дитини. Представник органу опіки та піклування позов підтримала, однак висновку не готувала. Відповідач жодного разу не з'явився на засідання, пояснень не надавав, суд ухвалив рішення, що відмова батька у наданні дозволу на виїзд є безпідставною, тому дозвіл отриманий в суді повністю відповідає інтересам дитини.

Рішення суду базувалося на нормах закону. Зокрема, згідно зі ст. 155 СК України, здійснення батьками своїх прав та виконання обов'язків мають ґрунтуватися на повазі до прав дитини, її людської гідності та не можуть здійснюватися всупереч інтересам дитини. Відповідно до ч. 2 ст. 150 СК України, батьки зобов'язані піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний і моральний розвиток [1, с. 3].

Також, вирішуючи питання про надання дозволу на виїзд дитини за кордон суд повинен визначати відповідний проміжок часу, протягом якого дитина

перебуватиме в цій державі. Тому, що рішення, у якому конкретно не визначено термін перебування дитини за кордоном, суперечить нормам СК України.

Так, своїм рішенням колегія суддів судової палати у цивільних справах апеляційного суду Чернівецької області від 03.11.2010 р. у справі №22ц – 2583/2010 скасувала рішення Першотравневого районного суду м. Чернівці. Мати, звернувшись до суду і зазначила, що після розлучення з чоловіком син проживає з нею, він знаходиться на обліку у невролога та потребує постійного курортного лікування. Вона просила суд надати дозвіл на виїзд дитини за кордон без згоди батька до 03.06.2021 р. Суд першої інстанції задовольнив позов і надав матері такий дозвіл [3, с. 4].

Апеляційний суд це рішення скасував та прийняв нове, у якому відмовив у задоволенні вимог позивачки, зважаючи на рівність прав та обов'язків батьків, проголошену ст. 141 СК. Позиція апеляційного суду є обгрунтованою, адже чиним законодавством передбачено вирішення судом питання про дозвіл на виїзд (одноразовий) дитини без згоди одного з батьків, а не на неодноразові виїзди невідомо до якої країни та невідомо на який період.

Остаточне рішення у вирішенні цього питання поставив Вищий Спеціалізований суд України, ухваливши рішення у справі №6 – 33303ск15 від 16.03.2016 р. Суд виніс рішення, що дозвіл на виїзд дитини за межі України без згоди одного з батьків, не позбавленого батьківських прав, надається на кожний виїзд, а в дозволі вказується країна, місце перебування та строк, протягом якого дитина буде знаходитися за кордоном [4, с. 6].

Отже, вирішуючи справу про дозвіл на виїзд дитини за межі України, у зв'язку з відсутністю згоди одного з батьків, суд повинен визначити проміжок часу, протягом якого дитина перебуватиме в цій державі. Інакше, це суперечитиме рівності батьківських прав щодо виховання дитини.

Література:

1. Сімейний кодекс України: Закон від 10.01.2002 № 2947 – III//Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21 – 22. – Ст.135.
2. Рішення Коломийського міськрайонного суду Івано – Франківської області від 07.02.2012 р. по справі № 2 – о – 223/11 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
3. Рішення колегії суддів судової палати у цивільних справах апеляційного суду Чернівецької області від 03.11.2010 р. у справі №22ц – 2583/2010 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
4. Рішення Вищого Спеціалізованого суду України від 16.03.2016 р. у справі №6 – 33303ск15 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>